

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/58/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813219337
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3813219337.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: D. D., nar. XX.XX.XXXX a I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., Q. č. XX/XX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matky R. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., ČSA č. XX/XX a otca I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., t. č. v A. na výkon trestu odňatia slobody V., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca I. H., nar. XX.XX.XXXX, na maloletú D. D., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 53,11 eura mesačne na sumu 100,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2013, ktoré je povinný platiť vždy do posledného dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky maloletého dieťaťa.

Zameškané výživné na maloletú Vandu za obdobie od 01.09.2013 do 31.12.2013 v sume 187,56 eura súd povoľuje otcovi zaplatiť v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nadobudne rozsudok právoplatnosť pod hrozbou straty výhody splátok.

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca I. H., nar. XX.XX.XXXX, na maloletého I. D., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 36,51 eura mesačne na sumu 80,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2013, ktoré je povinný platiť vždy do posledného dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky maloletého dieťaťa.

Zameškané výživné na maloletého Maroša za obdobie od 01.09.2013 do 31.12.2013 v sume 173,96 eura súd povoľuje otcovi zaplatiť v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nadobudne rozsudok právoplatnosť pod hrozbou straty výhody splátok.

Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 06.06.2006 č. k. 13P/224/2006-14 v časti týkajúcej sa výživného na maloletú D. a maloletého I..

V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok nezmenený.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Okresnému súdu Prievidza dňa 05.09.2013 sa matka maloletej D. a maloletého I. domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca v prospech maloletej D. zo sumy 53,11 eura mesačne na sumu 170,- eur mesačne a v prospech maloletého I. zo sumy 36,51 eura mesačne na sumu 120,- eur s účinnosťou od 01.09.2013. Výživné na maloleté deti bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 06.06.2006 č. k. 13P/224/2006. Návrh matka odôvodnila tým, že maloletá D. navštevuje 8. ročník základnej školy a maloletý I. navštevuje 3. ročník D. základnej školy v R.. Matka žije v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi D. a I. a tretím dieťaťom S. D., nar. XX.XX.XXXX. Otec maloletých D. a I. okrem výživného na potreby detí ničím neprispieva a ani ich nenavštevuje. Od poslednej úpravy potreby detí vzrástli a doteraz určené výživné im nepostačuje na krytie ich potrieb.

Na pojednávaní sa matka uviedla, že s maloletou D. mala teraz zvýšené výdavky v súvislosti so začiatkom školského roka, nakoľko D. navštevuje najdrahšiu školu v R. a musela jej zakúpiť knihy, zošity, farbičky, konkrétne za zošit AJ platila 6 eur, za inú učebnicu ďalších 6 eur, spolu niesla učiteľke mal. D. 25,- eur. Okrem toho platili ZRPŠ v sume 12 eur za rok. Keďže mal. D. je už dospievajúce dievča, mám zvýšené výdavky aj na zabezpečovanie hygienických potrieb a oblečenia. Za stravu platia pre maloletú D. 11,36 eura, desiaty si väčšinou nosí z domu. Týždenne jej dávam vreckové tak 1-2 eurá. Poukázala na tú skutočnosť, že pokiaľ pracovala v E., maloletá D. chodila aj na výlety a do školy v prírode, avšak teraz na to nemajú. Minulý školský rok D. nebola ani na výlete v H.. Tohto roku majú ísť na nejaký výlet zo školy, za ktorý sa má zaplatiť 25,- eur + vreckové. Túto sumu mi umožnila zaplatiť učiteľka na splátky, aby mal. D. mohla uvedený výlet absolvovať. Maloletý I. navštevuje špeciálnu ZŠ, za ktorú platili v septembri 2,80 za ZRPŠ a poistenie, za družinu platia ročne 10 eur a keďže maloletý I. má problémy s ekzémom, je matka nútená mu doplácať za lieky a to mesačne sumou 18 eur. (Matka dáva na nahliadnutie súdu pokladničné bloky z lekárne, ktoré súd zakladá do prílohovej obálky.) Keďže ekzém má aj maloletý S., matka má zvýšené výdavky aj s ním, ktorému mesačne doplácam za lieky minimálne 25 eur. Zakladám do spisu pokladničný doklad o zakúpení bundy pre maloletého I. v celkovej sume 11,50 eur. Maloletý I. hradí cestovné do školy za jednu cestu v sume 17 centov. Spolu s rodinou bývajú v prenajatom byte, za ktorý v súčasnosti platíme 300 eur mesačne, 200 eur je bežné nájomné a 100 eur je splátka nedoplatku. Ďalšie výdavky matky súvisia so stravou, za ktoré platí celá rodina od 100 do 300 eur mesačne. Matka udáva, že otec mal. detí by mal poberať invalidný dôchodok vo výške 500 eur mesačne.

Otec maloletej D. a maloletého I. sa k návrhu matky nijako nevyjadril.

Kolíznym opatrovníkom navrhol návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovieť s prihliadnutím na zárobkové možnosti a schopnosti otca, keďže zvýšenie výživného je v záujme maloletých detí D. a I.. V správe zo šetrenia rodinných pomerov uviedol, že matka žije s maloletými deťmi v spoločnej domácnosti s partnerom I. Šándorom v prenajatom byte, za ktorý platia mesačne XXX,- eur. Z ich partnerského vzťahu pochádza maloletý S. D., nar. XX.XX.XXXX. Matka poberá z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza rodičovský príspevok 199,60 eura a prídavky na deti v celkovej výške 69,30 eura. Partner matky bol v tom čase nezamestnaný a evidovaný na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako uchádzač o zamestnanie. Poukázal na to, že maloletá D. je žiačkou 8. ročníka F. školy v R. a mimo školy sa venuje tancu, čo matka so svojho príjmu nemá možnosť podporovať. Maloletý I. je žiakom 3. ročníka D. základnej školy v R. a má kožný ekzém, ktorý si vyžaduje zvýšené výdavky na starostlivosť. Obe deti sa stravujú v školskej jedálni, pričom na obedy im je poskytnutá štátna dotácia. Za ich stravovanie mesačne matka uhrádza cca 6,- eur.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, a oboznámením sa s uznesením OS Prievidza zo dňa 03.10.2013 č. k. 13P/58/2013-4, lustráciou otca v ZVJS zo dňa 07.10.2013, oznámením Sociálnej poisťovne pobočky Prievidza zo dňa 15.10.2013, správou ÚVTOS Ilava zo dňa 14.10.2013, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 16.10.2013, dokladmi predloženými matkou dňa 23.10.2013, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 23.10.2013, spisom OS Prievidza sp. zn. 5P/46/2005 a z neho uznesenie OS Prievidza zo dňa 16.01.2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.02.2006, spis OS Prievidza

sp. zn. 13P/224/2006 a z neho rozsudok OS Prievidza zo dňa 06.06.2006 č. k. 13P/224/2006-14, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.07.2006 a správou Sociálnej poisťovne zo dňa 25.11.2013. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že k poslednej úprave vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti D. a I. došlo rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 06.06.2006 č. k. 13P/224/2006-14, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.07.2006, ktorým boli maloleté deti D., D. a I., zverené do osobnej starostlivosti matky a otec I. H. bol zaviazaný platiť na výživu maloletej D. mesačne sumou 1.600,- Sk a na maloletého I. mesačne sumou 1.100,- Sk s účinnosťou od 01.04.2006. V čase poslednej úpravy výživného maloletá D. navštevovala materskú škôlku a od septembra 2006 mala navštevovať 1. ročník základnej školy. Za škôlku platila matka v priemere 170,- Sk (5,64 eura) mesačne. Maloletý I. mal 2 roky a jeho zdravotný stav nebol dobrý. Za lieky matka v tom čase doplácala 160,- Sk (5,31 eura). V starostlivosti mala matka zverenú aj W. V., nar. XX.XX.XXXX, na ktorú mala určené výživné 400,- Sk (13,28 eura). Matka v tom čase poberala rodičovský príspevok v sume 4.230,- Sk (141,41 eura) a prídavky na deti v sume 1.620,- Sk (53,77 eura). Otec v čase poslednej úpravy poberal invalidný dôchodok v sume 7423,- Sk (246,40 eura) a býval u svojej matky.

Matka maloletých D. a I. je aj v súčasnosti na rodičovskej dovolenke, a to s S. D., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého jeho otec platí výživné v sume 40,- eur (rozsudok OS Prievidza zo dňa 26.11.2012 č. k. 16P/131/2012-21, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.02.2013). Matka žije v spoločnej domácnosti so svojim partnerom I. D., ktorý je otcom maloletého S. a je nezamestnaný. Okrem maloletej D. a maloletého I. má matka vyživovaciu povinnosť voči maloletému S. D.. Matka pobera rodičovský príspevok v sume 199,60 eura a prídavky na deti v sume 69,30 eura. Za bývanie platia 220 eur.

Otec maloletých detí D. a I. je vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v V. za trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 zákona č. 300/2005 Z. z. s predpokladaným koncom trestu 27.05.2016. Pobera invalidný dôchodok v sume 347,90 eura mesačne, z ktorého sa mu vykonávajú exekučné zrážky po 139,55 eura mesačne a trovy výkonu trestu po 118,85 eura.

Maloletá D. má skoro 14 rokov a v školskom roku 2013/2014 navštevuje 8. ročník Základnej školy v R.. Na začiatku školského roka matka zakupovala D. školské pomôcky, knihy, zošity, farbičky, zošit na AJ v sume 6,- eur, ďalšiu učebnicu za 6,- eur s tým, že celkom niesla do školy D. sumu 25,- eur. Ďalej matka zaplatila D. ZRPŠ v sume 12,- eur za školský rok. Za stravu D. v škole platí matka 11,36 eura mesačne. Zvýšené výdavky ma matka na maloletú D. v súvislosti s nákupom hygienických potrieb a oblečenia, keďže D. je dospievajúce dievča. Týždenne dostáva Vanda vreckové 1-2 eurá.

Maloletý I. má 9 rokov a v školskom roku 2013/2014 navštevuje 3. ročník D. základnej školy v R.. Matka platila ZRPŠ a poistenie za maloletého I. v sume 2,80 eura a za družinu 10,- eur ročne. Zvýšené výdavky má matka v súvislosti s kožným ekzémom maloletého I., keď mesačne dopláca za lieky 18,- eur. Za jednu cestu do školy platí I. 17 centov.

Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 3 OSP, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 OSP, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

Predpokladom na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom je výrazná zmena okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov, tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine).

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov tak z objektívnych, ako aj subjektívnych dôvodov. Posledná úprava výživného bola ešte v roku 2006, t. j. pred 7 rokmi, od uvedeného času došlo k zmene pomerov tak na strane matky a maloletých detí, ako aj na strane otca a tiež k objektívnemu nárastu životných nákladov. Maloletá D. navštevuje 8. ročník základnej školy a ide už dospievajúce dievča, s čím sú objektívne spojené zvýšené výdavky tak na zakupovanie školských pomôcok, ako aj oblečenia a hygienických potrieb. Aj maloletý I. od poslednej úpravy narástol a navštevuje 3. ročník D. základnej školy v R.. Zvýšené výdavky má matka na úhradu liekov súvisiacich s jeho kožným ochorením. Aj keď matke od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti mierne stúpol príjem, a to zo sumy 141,41 eura mesačne na sumu 199,60 eura mesačne, ide stále o rodičovský príspevok s tým, že matka okrem toho poberá prídavky na deti v sume 69,30 eura na tri deti a tento príjem nestačí na pokrytie všetkých potrieb pre seba a jej rodinu. Žije v spoločnej domácnosti s partnerom a troma maloletými deťmi, ku ktorým aj má vyživovaciu povinnosť. Súd poukazuje tiež na tú skutočnosť, že partner matky je nezamestnaný. Zárobkové schopnosti a možnosti otca sa od poslednej úpravy výživného zmenili, nakoľko v súčasnosti poberá invalidný dôchodok v sume 347,90 eura a predtým to bol invalidný dôchodok v sume 246,40 eura. Avšak súd v neprospech otca zohľadnil tú skutočnosť, že je vo výkone trestu odňatia slobody za trestný čin lúpeže, čím svojim zavinením správaním zapríčinil, že nedosahuje vyššie príjmy, z ktorých by mohol vo väčšom rozsahu plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom. Súd ďalej otcovi nezohľadnil exekučné zrážky, ktoré sa mu vykonávajú z dôchodku, keďže výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov. Otec sa s maloletou D. a maloletým I. nestretáva (je vo výkone trestu odňatia slobody) a nad rámec súdom stanoveného výživného im nijako neprispieva. Na základe takéhoto posúdenie oprávnených nárokov maloletých detí D. a I., a celkových schopností a možností na strane otca, dospel súd k záveru, že je odôvodnené zvýšenie vyživovacej povinnosti otca aj na maloletú D. a aj na maloletého I..

Na základe vyššie uvedeného a s ohľadom na ustanovenie § 78 ods. 3 zákona o rodine dospel súd k záveru, že odôvodneným potrebám maloletej D. a maloletého I. na jednej strane, ale aj schopnostiam,

možnostiam a majetkovým pomerom otca na druhej strane, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletú D.u v sume 100,- eur mesačne a na maloletého I. v sume 80,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2013.

Zároveň súd rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od účinnosti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú D. a maloletého I. do konca mesiaca december, ktoré predstavuje u maloletej D. sumu 187,56 eura (4 x 100-53,11= 187,56 eura), ktorú povolil súd otcovi splatiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným v sume 20,- eur mesačne a u maloletého I. sumu 173,96 eura (4 x 80-36,51= 173,96 eura), ktorú povolil otcovi splatiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným v sume 20,- eur s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nadobudne rozsudok právoplatnosť pod hrozbou straty výhody splátok.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.